

Suvremeni oblici suradnje vrtića i obitelji

Božić, Natalija

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:311507>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-23**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

NATALIJA BOŽIĆ

ZAVRŠNI RAD

SUVREMENI OBLICI SURADNJE
VRTIĆA I OBITELJI

Čakovec, srpanj 2020.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
(Čakovec)

ZAVRŠNI RAD

Ime i prezime pristupnika: Natalija Božić

TEMA ZAVRŠNOG RADA: Suvremeni oblici suradnje vrtića i obitelji

MENTOR: doc.dr.sc. Adrijana Višnjić Jevtić

Čakovec, srpanj 2020.

ZAHVALA

Veliku zahvalnost, u prvom redu, dugujem svojoj mentorici doc.dr.sc. Adrijani Višnjić Jevtić koja mi je svojim savjetima i potporom omogućila izradu ovog seminarskog rada, te što uvijek imala vremena i strpljenja za sva moja pitanja i nedoumice.

Također se želim zahvaliti cijelom Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i svim profesorima što su svoje znanje i iskustva podijelili sa mnom te bez njihove potpore ne bih bila ovdje gdje sam sad.

Želim se zahvaliti i svim svojim kolegama i kolegicama koji su uvijek bili tu uz mene kroz cijeli period mog studiranja jer bez njih ne bi bilo tako lako i zabavno.

Posebnu zahvalnost želim izraziti svom dečku Vinku i široj obitelji koji su me uvijek podržavali, davali mi snagu i upućivali na pravi put.

I na kraju, najveću zaslugu za ono što sam postigla u dosadašnjem životu i fakultetskom obrazovanju pripisujem svojim roditeljima i bratu, koji su uvijek bili TU, uz mene, bez obzira radilo se o sretnim ili teškim trenucima i bez kojih ne bi bila ovo što sam danas.

Veliko HVALA SVIMA!

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
SAŽETAK	4
SUMMARY	5
1. UVOD	6
2. OBITELJ	8
3. DJEČJI VRTIĆ	9
4. SURADNJA	10
5. POVIJESNI RAZVOJ SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI	13
6. RAZLIKE IZMEĐU SURADNJE I PARTNERSTVA	14
7. OBLICI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI	17
5.1 TRADICIONALNI OBLICI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI	18
5.1.1 DRUŽENJE DJECE I ODRASLIH	18
5.1.2 INDIVIDUALNI RAZGOVOR	19
5.1.3 INFORMIRANJE I MOTIVIRANJE PUTEM LETKA	19
5.1.4 KUTIĆ ZA RODITELJE	20
5.1.5 OTVORENI TJEDAN	21
5.1.6 RODITELJSKI SASTANAK	21
5.2 SUVREMENI OBLICI	24
5.2.1 APLIKACIJE	24
5.2.2 DRUŠTVENE MREŽE	25
5.2.3 TVORBA KURIKULUMA	26
5.2.4 VIDEO I FOTO-DOKUMENTACIJA	26
5.2.5 WEB STRANICA DJEČJEG VRTIĆA	27
6. PREDNOSTI SUVREMENIH OBLIKA SURADNJE	28
7. ZAKLJUČAK	29
8. LITERATURA	30

9. BIOGRAFIJA	32
IZJAVA O SAMOSTALNOJ IZRADI RADA	33

SAŽETAK

Za cjelokupan razvoj djeteta u zdravu i kompetentnu osobu izuzetno je važno ostvariti suradničke odnose između odgojno-obrazovne ustanove i obitelji. Da bi se oblici suradnje uistinu ostvarili potrebni su određeni preduvjeti, a to su ravnopravnost obiju strana, aktivno slušanje, dvosmjerna komunikacija, međusobno uvažavanje i poštivanje, te svo vrijeme i energija koji su usmjereni ka ostvarenju zajedničkog cilja za dobrobit djeteta. Obitelj koju se promatra kao temeljnu društvenu zajednicu trebalo bi se tumačiti kao sustav koji je mijenja zajedno s društvom. Obitelj ima najveći utjecaj na dijete u ranom djetinjstvu te shodno tome roditelji trebaju jednako odgovarati za sebe i svoje postupke kao i za svoje dijete. Roditeljstvo je jedan od najzahtjevnijih poslova kojeg je potrebno odrađivati svjesno i dobro razmisliti o svakom postupku te kako će ono utjecati na daljnji djetetov razvoj. Roditelji bi trebali biti dovoljno informirani, kompetentni, spremni za nove izazove te otvoreni za nova učenja. Kako bi odnos između roditelja i djeteta bio što prikladniji potrebno je da prevladavaju sigurnost, povjerenje, ljubav, međusobno poštivanje i pripadnost. Institucionalno djetinjstvo započinje kada dolazi do prijelaza iz obiteljskog okruženja u odgojno-obrazovne ustanove odnosno vrtić. Osnovna svrha postojanja dječjih vrtića jest osiguranje povoljnih uvjeta za uspješan rast i razvoj svakog djeteta. Kako bi do toga došlo potrebno je osigurati poticajno okruženje, pozitivnu atmosferu te bi se odgojitelj trebao snalaziti u više uloga (vođa, suigrač,...). Prirodno je da su obitelj i vrtić usmjereni jedno na drugo, a posebice na dijete. Potrebno je da surađuju i ostvaruju sve više suradničkih odnosa koji odgovaraju jednima i drugima. U današnje suvremeno doba u sve većoj mjeri koriste se suvremeni oblici suradnje budući da su dostupni skoro svakome i u svakom trenutku moguće je biti u kontaktu.

Ključne riječi: dijete, obitelj, vrtić, suradnja, suvremeni oblici suradnje

SUMMARY

For the overall development of a child into a healthy and competent person, it is extremely important to establish cooperative relations between the educational institution and the family. In order for the forms of cooperation to be truly realized, certain preconditions are needed, namely equality of both parties, active listening, two-way communication, mutual respect and respect, and all time and energy aimed at achieving a common goal for the child's well-being. The family, which is seen as a fundamental social community, should be interpreted as a system that changes it together with society. The family has the greatest influence on the child in early childhood, and accordingly parents should be equally responsible for themselves and their actions as for their child. Parenting is one of the most demanding tasks that needs to be done consciously and to think carefully about each procedure and how it will affect the child's further development. Parents should be sufficiently informed, competent, ready for new challenges and open to new learning. In order for the parent-child relationship to be as appropriate as possible, security, trust, love, mutual respect, and belonging need to prevail. Institutional childhood begins when there is a transition from the family environment to educational institutions or kindergarten. The main purpose of the existence of kindergartens is to provide favorable conditions for the successful growth and development of every child. In order for this to happen, it is necessary to provide a stimulating environment, a positive atmosphere, and the educator should be able to cope with several roles (leader, teammate,...). It is natural that the family and the kindergarten are focused on each other, and especially on the child. They need to collaborate and achieve more and more collaborative relationships that suit each other. In today's modern age, modern forms of cooperation are increasingly used as they are available to almost everyone and it is possible to be in contact at any time.

Key words: child, family, kindergarten, cooperation, modern forms of cooperation

1. UVOD

Suradnjom se želi naglasiti komunikacija između vrtića i obitelji. Pod suradnju možemo podrazumijevati međusobnu interakciju i informiranje, učenje, sugeriranje, poticanje, druženje, a sve u svrhu određenog cilja, odnosno što boljeg rasta i razvoja djeteta. Prema Petrović-Sočo (1995) suradnjom se želi istaknuti velik značaj dvosmjerne komunikacije, međusobnog dogovaranja i uvažavanja tuđeg mišljenja u sklopu odrađivanja zajedničkog posla odgajanja djeteta.

Pojam suradnje ne može se poistovjećivati s pojmom partnerstva budući da se u većini odrednica uvelike razlikuju. Također se kod suradnje razvijaju i održavaju površni i temeljni odnosi dok se kod partnerstva ti odnosi produbljuju i uvjetuju uključenost obitelji i vrtića kao jedne složene cjeline kojoj je u središtu interesa dijete (Ljubetić, 2014).

U životu svakog pojedinca odnosno djeteta obitelj je prva i najvažnija sredina. Temeljna je zajednica svakog društva te nije izgubila na važnosti tijekom brojnih povijesnih nedaća i promjena. Svaka je obitelj jedinstvena jer se jedna od druge razlikuje svojom osobnošću, funkcijom, brojem članova te samim odnosima. Spominjući roditeljstvo može se reći da je ono najvažnija uloga koju pojedinac može ostvariti u svome životu te time preuzima veliku odgovornost.

Odgojno-obrazovne ustanove, tj. vrtići mjesta su gdje djeca u današnje suvremenom vrijeme provode većinu svog djetinjstva te tamo stječu nova znanja, izmjenjuju mišljenja i stavove s drugom djecom, ali i odraslima (odgojitelji, stručni suradnici). U takvom okruženju dijete ima priliku razviti se u kompetentnu i samopouzdanu osobu, odnosno omogućen mu je cjelokupan razvoj. Kada dijete krene u vrtić odgojitelj u nekim segmentima preuzima roditeljsku ulogu te raznim poticajnim sredstvima i okruženjem teži najboljem mogućem razvoju djeteta.

Međusobna komunikacija između vrtića (odgojitelja) i obitelji (roditelja) izrazito je važna kako za njih tako i za dijete. „Odgojitelji s roditeljima svakodnevno surađuju putem međusobnih kontakata, razgovora, informiranja o djetetu putem roditeljskih sastanaka, priredaba za roditelje, stručnih posjeta, uključivanje roditelja u realizaciju pojedinih programskih sadržaja itd.“ (Stevanović, 2000, str. 398.). Dobra informiranost o djetetu od strane roditelja, ali i odgojitelja uvelike olakšava posao

jednima i drugima. U samom početku rada odgojno-obrazovnih ustanova suradnja nije bila bitna odnosno uopće nije ni postojala, dok je danas to nezamislivo. Oblici suradničkih odnosa mijenjaju se svakodnevno, a sve više zastupljeni su online odnosno suvremeni oblici suradnje budući da olakšavaju komunikaciju objema stranama.

2. OBITELJ

U literaturi moguće je pronaći nekoliko definicija pojma obitelji. Prema Stevanović (2000, str. 234) obitelj je „biološka zajednica šireg karaktera nego brak jer predstavlja reproduktivno-generičku vezu koja se stvara rađanjem djece u tom odnosu muškarca i žene“. Obitelj je prva sredina koja brine o djetetu i ona je uzor od kojeg dijete uči kako se ponašati jer ona djetetu predstavlja model po kojem uči. „Obiteljski odgoj je prvi i najznačajniji odgoj u životu djeteta, ali i u kasnijem njegovom životnom razdoblju. Dječji intelektualni razvoj započinje u obitelji.“ (Stevanović i Stevanović, 2004, str. 157).

Važno je obitelj bude otvorena prema suradničkim odnosima nakon što dijete krene u vrtić jer će tako najlakše pratiti njegov razvoj, a samim time ga i poboljšati. Roditelji bi trebali dijeliti svoja iskustva s odgojiteljima i komunicirati o djetetovom ponašanju i razvoju kod kuće i u vrtiću kako bi zajedničkim odlukama odlučili što je najbolje u interesu djeteta.

Prema Rosić (2005, str. 93) obitelj je „prva i najvažnija škola u kojoj dijete stječe prva znanja, vještine, umijeće i navike. Ona je temeljna i promjenjiva društvena skupina. Iako na obitelji leži velika odgovornost, obitelj je nezamjenjiva čak i onda kada su odnosi loši, ona je izuzetno moćna, ona je jedna od najsnažnijih odgojnih skupina. U obitelji dijete razvija svoju osobnost te ona ima sudbinski utjecaj na njega. Što je dob djeteta manja, to je utjecaj roditelja veći. U ranom djetinjstvu dijete je upućeno samo na obitelj, ono nema potrebu za komunikacijom izvan obitelji. Kako dijete raste, utjecaj obitelji i ovisnost o obitelji smanjuje se, ali utjecaj obitelji nikada ne prestaje. Obitelj je tijekom čitavog života osnovna društvena grupa u kojoj dijete s obzirom na faze razvoja živi i funkcionira.“.

3. DJEČJI VRTIĆ

Prema državnom pedagoškom standardu dječji vrtić je „predškolska ustanova (S podružnicama ili bez njih) u kojoj se provode organizirani oblici izvanobiteljskog odgojno-obrazovnog rada, njege i skrbi o djeci predškolske dobi.“ (narodne-novine.nn.hr)

Dječji vrtić je ustanova za odgoji i obrazovanje djece od treće godine sve do polaska u prvi razred. Dječji vrtić također pruža usluge zdravstvene i socijalne skrbi o djeci. Friedrich Fröbel smatra se osnivačem prvog dječjeg vrtića godine 1837. Proučavajući literaturu pronađeno je da je prva odgojiteljica bila Antonija Cviić. Osim naziva dječji vrtić u prošlosti su se koristili različiti nazivi kao što su zabavište, obdanište, čuvalište te dječji doma te je svako od njih imalo i različitu funkciju. (www.enciklopedija.hr)

Slunjski (2008, str. 7) navodi da je vrtić zajednica koja uči smatrajući pod tim „kontinuitet razvoja nekog vrtića, tj. stalno upoznavanje, mijenjanje i dograđivanje „teorije ili teorija“ koje rukovode njegovom praksom i postupno, ali stalno izgrađivanje te prakse.“

Miljak (1996) navodi kako je dječji vrtić izvanobiteljska okolina kojoj je najbitnija stavka odgoja i obrazovanja kvaliteta življenja. Također naglašava važnost pravilnog razvoja djeteta u podržavajućoj i poticajnoj okolini te važnost kvalitetnog odgoja. Dječji vrtić trebao bi biti mjesto u kojem djeca radosno žive, odnosno da se igraju, družu, uče, ali ne samo djeca već i odrasli (odgojitelji, stručni suradnici, roditelji).

4. SURADNJA

Suradnju s roditeljima moguće je odrediti kao jednu od glavnih sastavnica odgojno-obrazovnog rada u cijelom odgojno-obrazovnom procesu. Razvoj djeteta uvelike je određen međusobnom suradnjom obitelji i odgojno-obrazovne ustanove. Odgoj i obrazovanje djeteta odvija se između dvije strane, odnosno njihove korelacije, a to su obitelj i odgojno-obrazovna ustanova (u ovom slučaju dječji vrtić). Njihova uključenost potrebna je kroz cijeli period djetetove uključenosti u odgojno-obrazovni proces. U kontekstu navedenoga, i obitelj i odgojno-obrazovna ustanova idu prema istom cilju, a to je dobrobit svakog djeteta ponaosob. Suvremene ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja nastoje aktivno uključiti roditelje u odgojno-obrazovni proces, tvrdeći kako su i roditelji jednako važni sudionici tog procesa. Suradnja roditelja i odgojitelja predstavlja onu vrstu odnosa u kojoj se isprepliće međusobna komunikacija i podjela odgovornosti sa svrhom ostvarivanja dobrobiti djeteta (Višnjić Jevtić, 2018).

Ljubetić (2014) navodi kako obitelj i dječji vrtić ne surađuju u dovoljnoj mjeri da ostvare svoj najvažniji i zajednički cilj, a to je da odgoje i obrazuju dijete koje će biti kompetentno, samopouzđano, a ponajprije zdravo. Neki od razloga zbog kojih se stječe takav dojam su:

- Nedovoljna osviještenost;
- Nedostatna znanja o zadaćama i ulozi odgojitelja u građenju, uspostavljanju, produblivanju i održavanju odnosa dječjeg vrtića, obitelji i lokalne zajednice te njihovu utjecaju na postignuća djece;
- Potreba za stvarnom suradnjom;
- Manjkave praktične vještine odgojitelja i drugih stručnih suradnika koje su potrebne za stvaranje, produblivanje i održavanje stečenih odnosa, stvaranje partnerstva, također je bitan i osobni faktor, to jest želja i spremnost odgojitelja i/ili stručnih suradnika za preuzimanje odgovornosti i aktivnog uključivanja u stvaranju partnerskog odnosa dječjeg vrtića, obitelji i šire lokalne zajednice;

- Needuciranost roditelja o tome koja je njihova u djetetovom životu te prava kojima na temelju toga raspolažu.

Prema Mlinarević i Tomas (2010) suradnja roditelja i dječjeg vrtića, odnosno odgojitelja jedan je od važnijih faktora socijalnog razvitka djeteta, što se tiče institucijskog aspekta. Međusobna suradnja roditelja i odgojitelja trebala bi se temeljiti na puno povjerenja, empatičnosti, otvorenosti za nova znanja, objektivnom razmišljanju i spremnosti za prihvaćanjem mišljenja druge strane. Također bi se međusobno trebali poštivati, dijeliti osjećaje i vještine kojima raspolažu, uskladiti odgojni utjecaj na dijete te novonastale probleme vezane uz djetetov odgoj i razvoj rješavati zajednički. Može se naglasiti kako je to proces međusobnog educiranja, savjetovanja, usuglašavanja mišljenja i naravno druženja te ponajviše raspodjela odgovornosti za potpuni dječji razvitak i što bolja postignuća svakog djeteta kao individue.

Bašić, Koller-Trbović i Žižak (2005) postignutu suradnju između odgojno-obrazovnih ustanova i obitelji svrstavaju u tri kategorije, a to su:

- A. obostrano informiranje – ono se najčešće provodi tijekom neformalnih individualnih razgovora odgojitelja i roditelja te kroz informacije na kutiću za roditelje,
- B. stjecanje znanja potrebnih za odgoj djece – ono se provodi kroz roditeljske i grupne sastanke te kroz pisane materijale koje roditelji dobivaju,
- C. oblici zajedničkog življenja djece, roditelja i odgojitelja – manje je zastupljeno od prethodne dvije kategorije jer se odnosi na zajedničke izlete ili proslave, odnosno zajedničkom radu odgojitelja i roditelja za što bolju prilagodbu djeteta u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Kako bi odgojitelji i roditelji bili što učinkovitiji u odgoju i obrazovanju djece moraju si postaviti jednake uvjete kako bi bili što fokusiraniji prema cilju kojem teže. Osim određivanja cilja kojem teže, a to je ponajprije dobrobit djeteta, trebali bi raditi na međusobnoj toleranciji, razumijevanju, povjerenju, zajedništvu te na objektivan način razmjenjivati informacije o dječjem rastu i razvoju. Rade li roditelji kod kuće i odgojitelji u vrtiću na usklađen način s usklađenim odgojnim postupcima, veća je

vjerojatnost boljeg utjecaja na dijete, te će slijedom navedenog biti potpomognuto daljnje odrastanje.

Tablica 1. Obilježja suradničkog odnosa (Mlinarević i sur., 2014, str. 72)

OBILJEŽJA SURADNIKA (odgojitelj)	OBILJEŽJA ODNOSA	OBILJEŽJA SURADNIKA (roditelj ili skrbnik)
- pozitivan stav o sebi i drugima	- samopoštovanje - poštovanje - zaštita - poticanje	- pozitivan stav o sebi i drugima
- objektivnost s obzirom na situaciju, sebe i druge	- prikupljanje, primanje i davanje podatak, obrada podataka, analiza, logičko zaključivanje, dogovaranje	- objektivnost s obzirom na situaciju, sebe i druge
-emocionalna pismenost s obzirom na iskazivanje osjećaja i razumijevanja tuđih emocionalnih iskaza	- zajedništvo u radosti, strahu, tuzi, ...	- emocionalna pismenost s obzirom na iskazivanje osjećaja i razumijevanja tuđih emocionalnih iskaza

5. POVIJESNI RAZVOJ SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI

Proučavajući literaturu vezanu uz temu samog odgoja i načina odgoja u prošlosti ne može se pronaći puno podataka. Djeca su uglavnom bila odgajana kod kuće te nije postojala nikakva mogućnost da se ostvari kontakt obitelji i odgojno-obrazovne ustanove. Postoje razna nagađanja o tome razlikuje li se današnji odgoj uvelike od načina na koji su odgajani naši preci. Razmišljanja i stavova je puno, no sve u svemu, većina ljudi se može složiti da su odgoj nekada i odgoj danas dvije potpuno različite stvari koje se u većini obitelji ne mogu ni usporediti.

Prva predškolska odgojno-obrazovna ustanova u Hrvatskoj otvorena je u Zagrebu 1872. godine. Ustanova je nosila naziv „Dječje zabavište“. Njezina osnovna namjena bila je zbrinjavanje djece te je također služila u socijalne svrhe.

Prvi dječji vrtići počeli su se otvarati tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća. Primarna služba bila im je socijalna skrb i zdravstvena zaštita djece, „sa svrhom da se što većem broju žena omogući sudjelovanje u socijalističkoj izgradnji zemlje“ (Miljak, 1995, str. 602.). U to doba bilo je jasno da su odgojno-obrazovne ustanove i obitelj dva različita pojma koja se u ničem ne podudaraju. Roditelji se nisu željeli miješati u posao odgojitelja, a odgojitelji nisu smatrali da je potrebno komunicirati s roditeljima u vezi djece.

Sredinom sedamdesetih godina prošlo stoljeća vrtići, kao takvi, počeli su prelaziti iz socijalnih ustanova u ustanove za dječji odgoj i obrazovanje. Suradnja i partnerstvo između vrtića i obitelji u to vrijeme kao da nije postojalo. Jedino su u to vrijeme odgojitelji pokušavali svojim žustrim zalaganjem stvoriti neki oblik suradnje ili barem interakciju s roditeljima te s ostalim stručnim suradnicima odgojno-obrazovnog spektra. S vremenom se je suradnja između vrtića i obitelji, odnosno odgojitelja i roditelja počela razvijati. Tijekom razvitka suradnje odgojitelji, a kasnije i roditelji, počeli su shvaćati da je najbitnija dobrobit djeteta te da će to dobrobit postići jedino ako budu surađivali. Željeli su da odgojitelj ima informacije o tome kako se dijete razvija i ponaša u obiteljskom domu te su također roditelji željeli povratnu informaciju od odgojitelja kako njihovo dijete napreduje i razvija se odgojno-obrazovnoj ustanovi (Miljak, 1995).

6. RAZLIKE IZMEĐU SURADNJE I PARTNERSTVA

U literaturi se pojam suradnje stavlja u odnos jednakosti s pojmom partnerstva. Takvo poistovjećivanje je pogrešno jer svaki od tih pojmova ima različito značenje. Prema riječima autorice Ljubetić (2014) suradnja ne može biti sinonim partnerstvu ako ne uključuje sve njegove odrednice. Neke od odrednica partnerstva su konstantan i kvalitetan odnos, jasno određen zajednički cilj te ostale nužne pretpostavke za ostvarenje partnerskih odnosa. Prema Došen Dobud (2016) partner je riječ s puno značenja kao što su sudionik, suigrač, suvlasnik, suradnik, sudrug..., te se temeljem toga može govoriti da su partnerski odnosi slabije ili jače naglašeni te mogu biti različitog intenziteta i stupnja.

Autorica Pašalić Kreso (2004, prema Ljubetić, 2014, str. 5) uspostavlja jasnu crtu razgraničenja između pojmova suradnje i partnerstva ističući kako „suradnja razvija i njeguje uglavnom površne i formalne odnose koji ma koliko da su učestali ne mogu donijeti kvalitativne promjene ako se međusobna komunikacija obitelji i odgojno-obrazovne ustanove ne postavi na bitno drugačije osnove i ne promijeni se. Ono što je nužno promijeniti jest odnos prema djetetu, odnosno, percepciju njegove uloge i dobiti.“

Temeljem navoda autorice Ljubetić (2014) postoji nekoliko ključnih pojmova koji određuju pojam partnerstva bez obzira na područje djelatnosti u kojem se ono ostvaruje. Ključni pojmovi za određenje partnerstva su: odnos suradnje, zajednička odgovornost, ravnopravnost u distribuciji moći, specifičan zajednički cilj, kvalitetna interakcija te energija i upornost uloženi u ostvarivanje zadanog cilja. Partnerstvo je moguće odrediti kao najviši stupanj suradničkih odnosa odgojno-obrazovne zajednice te pojedinca iz obitelji ili obitelji kao cjeline zato što su zajedno usmjereni prema istom cilju, a što se odnosi na dobit djeteta te njegov kvalitetan rast i razvoj za vrijeme boravka u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Bilo bi dobro da se prepoznaju, ali i znaju temeljne razlike između suradničkih i partnerskih odnosa odgojno-obrazovne ustanove i obitelji (Tablica 2.). Iako su nam i partnerstvo i suradnja najvažniji odnosi između odgojno-obrazovne ustanove i obitelji

Tablica 2. Razlike između suradnje i partnerstva obitelji i odgojno-obrazovne ustanove (Ljubetić, 2014, str.6)

Čimbenici	Suradnja obitelji i odgojno-obrazovne ustanove	Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove
Roditelji	Percipiraju se kao „druga strana“ u odgoju djece. Povremeno se uključuju u aktivnosti ustanove. Nedostatno informirani o svojim pravima/obavezama u svezi partnerstva s ustanovom. Dolaze u ustanovu po pozivu i/ili u točno određeno vrijeme (npr. dovođenje i odvođenje djece iz dječjeg vrtića).	Percipiraju se kao prvi „učitelji“ svoje djece. Uključeni su u sve aktivnosti ustanove. Dobro informirani o svojim pravima/obavezama u svezi partnerstva s ustanovom. Dobrodošli su u ustanovu bez ograničavanja vremena boravka u njoj.
Odgojno-obrazovno osoblje (odgojitelji, učitelji, stručni suradnici)	Nedostatno osposobljeni tijekom formalnog obrazovanja za izgradnju partnerskih odnosa s obiteljima. Pomanjkanje interesa za unaprjeđivanje kompetencija u području partnerstva.	Osviješteni i informirani te kvalitetno osposobljeni za izgradnju partnerskih odnosa s obiteljima. Pojačani interes za unaprjeđivanje kompetencija u području partnerstva.
Ciljevi, zadaće, interesi	Pojedinačni, jednosmjerni, interesi „dviju strana“.	Opći, posebni, dvosmjerni, u fokusu djeteta i njegova dobrobit.
Senzibilitet osoblja	Nedostatno senzibilizirani za potrebe obitelji.	Izrazito senzibilni za potrebe obitelji.
Odnosi	Hijerarhijski pozicionirani – roditelji imaju niži rang u odnosu na odgojno-obrazovno osoblje u ustanovi.	Ravnopravni – roditelji partneri odgojno-obrazovnom osoblju u ustanovi.
Komunikacija	Rijetka, nedostatno otvorena, površna i gotovo u pravilu javlja se s pojavom teškoća u djetetovu učenju i/ili ponašanju.	Kontinuirana, otvorena, iskrena, podržavajuća, ravnopravna.
Inicijativa	U pravilu, inicijativu ima ustanova.	Inicijativa je obostrana i nadopunjujuća.
Motivacija	Niska razina intrinzične motiviranosti za izgradnju partnerstva; suradnja najčešće „prigodničarska“ (teškoće s djecom, financijska pomoć, obveze prema ustanovi).	Visoka razina intrinzične motiviranosti za izgradnju i unaprjeđivanje partnerskih odnosa na svim poljima odgojno-obrazovnog rada.
Aktivnosti obitelji i ustanove	Najčešće usmjerene na informiranje o djetetovim	Aktivno sudjelovanje u izgradnji kurikuluma

	postignućima; instruiranje roditelja za pružanje pomoći djetetu oko domaćih zadaća.	ustanove (planiranje, zajednički rad, evaluacija).
Obitelj, ustanova, zajednica	Percipiraju se kao odvojeni sustavi koji autonomno funkcioniraju i samo povremeno i po potrebi surađuju.	Percipiraju se kao međusobno povezani sustavi u stalnoj interakciji i međudjelovanju.

7. OBLICI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI

Kako bi suradnja između roditelja i odgojno-obrazovne ustanove bila što bolja, učestalija i raznovrsnija potrebni su kompetentni i svestrani odgojitelji, stručni suradnici, ali i roditelji da što svakim danom tragaju za novim načinima međusobne suradnje. Da suradnja bude što bolja potrebno je ulagati svoje znanje i vještine, ali i velik dio energije u izgrađivanju i osmišljavanju primjerenih načina za stvaranje interakcije i suradnje između vrtića i obitelji. Opet se napominje kako je važno težiti ka istom cilju, a to je dobrobit djeteta, stoga bi roditelji trebali biti u dovoljnoj mjeri obaviješteni što se događa u odgojno-obrazovnoj ustanovi, kao i odgojitelji obaviješteni o načinu razvoja i poticanju tog istog razvoja kod kuće. Bitno je da odgojno-obrazovne ustanove ponude što više načina i oblika suradnje s obiteljima, a obitelji će shodno tome izabrati one vrste suradnje koje će prema njihovim željama, a i djetetovim potrebama biti najkompetentnije.

Prema autorima Ljubetić (2012), Maleš (2012), Milanović (2014), Pećnik i Starc (2010) te Vlahov i Velan (2015) razlikuju se tradicionalni i suvremeni oblici suradnje između odgojno-obrazovne ustanove i obitelji. Kod tradicionalnih oblika suradnje između odgojitelja i roditelja zahtijevaju više vremena za pripremu i organizaciju roditeljskih sastanaka, zajedničkih druženja, raznovrsnih radionica, postavljanje obavijesti u kutiće za roditelje i tome slično. Takav način zahtijeva opsežnu pripremu odgojitelja, dok kod roditelja zahtijeva njihovo vrijeme. Kod nekih radionica za posebne prigodne potrebno je da i odgojitelji i roditelji organiziraju svoje vrijeme pri čemu se često javljaju nesporazumi zbog usklađivanja tog istog vremena. Nasuprot svemu tome nalaze se suvremeni oblici suradnje koji omogućuju odgojiteljima i roditeljima komunikaciju u bilo koje vrijeme bez obaveze dolaska u prostorije vrtića. Suvremeni oblici suradnje omogućuju roditeljima osjećaj kao da su svakog trenutka prisuti uz svoje dijete u vrtiću jer im pri tome uvelike pomaže video i foto dokumentacija koje razmjenjuju odgojitelji s roditeljima. Suvremeni oblici suradnje također su dostupni roditeljima cijelo vrijeme te se zbog toga sve više odgojitelja i roditelja odlučuje na taj oblik suradnje i komunikacije.

5.1 TRADICIONALNI OBLICI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI

Prema autoricama Ljubetić (2012) i Milanović (2014) tradicionalni oblici suradnje vrtića i obitelji dijele se na:

- a) druženje djece i odraslih;
- b) individualni razgovor;
- c) informiranje i motiviranje putem letaka;
- d) kreativne radionice;
- e) kutić za roditelje;
- f) otvoreni tjedan;
- g) roditeljski sastanak.

5.1.1 DRUŽENJE DJECE I ODRASLIH

U druženja djece i odraslih, odnosno roditelja i odgojitelja ubrajaju se mnoge aktivnosti kao što su:

1. Kreativne radionice djeteta, roditelja i odgojitelja,
2. Kreativne radionice roditelja za djecu
3. Boravak roditelja u skupini
4. Posjet radnom mjestu roditelja
5. Posjet roditeljskom domu
6. Zajednički izleti djece, roditelja i odgojitelja
7. Mini priredbe: djeca roditeljima ili roditelji djeci

Radionice zahtijevaju sudjelovanje sve ključne čimbenike u odgoju, tj. dijete, roditelja i odgojitelja. One omogućuju da djeca i roditelji provode kvalitetno vrijeme jedni s drugima te na taj način upoznaju jedni druge. Roditelji kroz radionice uglavnom stječu nova iskustva i dobivaju razne ideje za kvalitetno provođenje vremena s djecom kod kuće. Za vrijeme radionice uglavnom vlada ugodna, vesela i kreativna atmosfera između svih sudionika. Odgojitelj mora prethodno pripremiti prostor za odvijanje radionice, a u suradnji s roditeljima prikuplja potrebne materijale. Glavna svrha odgojitelja tijekom odvijanja radionice je da bude koordinator i inicijator svega te da

ima dovoljno vremena da obrati i prida pažnju svakom djetetu i roditelju, te da bude spreman na razgovor sa svakim od roditelja (Ljubetić, 2012).

5.1.2 INDIVIDUALNI RAZGOVOR

Individualni razgovor u odgojno-obrazovnoj ustanovi održava se između odgojitelja i roditelja (jednog i/ili oba roditelja). Temeljem individualnog razgovora odgojitelj može saznati neke informacije od roditelja o djetetu koje roditelj ne bi ili ne želi iznijeti u prisustvu drugih roditelja. Isto tako za vrijeme individualnog razgovora odgojitelj može iznijeti informacije od djetetu koje su povjerljivog tipa pa ih nije poželjno iznositi pred drugim roditeljima. Individualni razgovor je najbolja prilika da roditelj sazna što više informacija samo o svome djetetu, da čuje kakvo je odgojiteljevo zapažanje o djetetovom psihofizičkom razvoju, o ponašanju djeteta u grupi s drugom djecom, odgojiteljima i drugim stručnim suradnicima, o djetetovom sudjelovanju u aktivnostima grupe te o njegovim pojedinačnim rezultatima rada. Također za vrijeme individualnog razgovora roditelj/i i odgojitelj mogu razgovarati o primjeni nekih novih postupaka koji bi poboljšali dječji razvoj, odnosno na koji način bi se trebala usmjeriti djetetova pažnja kako bi u radu što više napredovalo i bilo što samostalnije. Kroz individualni razgovor, odgojitelj može saznati informacije od roditelja o tome kakvi su odnosi kod kuće s drugim ukućanima te na taj način pokušati shvatiti neko određeno (možda i čudno ili novo) djetetovo ponašanje. Vezno uz to roditelj u toku tog razgovora može dobiti neke savjete od odgojitelja kako na što bolji i primjeren način reagirati na djetetovo ponašanje te odgojno djelovati unutar obitelji. Naspram svega pozitivnog, postoji i negativna strana individualnog razgovora, a to je da zahtjeva podosta vremena za nekoliko segmenata, to jest za kvalitetnu pripremu prije samog razgovora pa tako i za sam razgovor.

5.1.3 INFORMIRANJE I MOTIVIRANJE PUTEM LETKA

Letak se smatra kao jedno od najjednostavnijih sredstva komunikacije, bilo ono opširno ili sažeto informira zainteresirane pojedince o određenoj temi ili o novim načinima za stjecanje pojedinih informacija odnosno znanja. Neki od glavnih ciljeva letka su da se roditelji upoznaju s temom koja će biti obuhvaćena roditeljskim sastankom, s nekim događajem ili samo kao podsjetnik na razgovor. Letak može biti i

izrađen kao anketa koju će roditelji ispuniti na roditeljskom sastanku. Letak također može poslužiti kao motivacija za istraživanje pojedinog područja djetetovog razvoja te se tako može potaknuti i interakcija između roditelja i odgojitelja i drugih stručnih suradnika tog dječjeg vrtića. Najbolje je letak postaviti u prostor dječjeg vrtića koji je dostupan i lako vidljiv svim roditeljima te ako se netko od roditelja zainteresira za temu može si slobodno uzeti.

5.1.4 KUTIĆ ZA RODITELJE

Kutić za roditelje uglavnom predstavlja neki pano ili ploča koji se nalaze pored vrata vrtićke sobe (skupine) ili u dječjoj garderobi. Mora se nalaziti na vidljivom mjestu i u razini očiju kako bi ga roditelji što bolje uočili i lakše promotrili. On daje obavijest roditeljima o tome što je njihova djeca radila zajedno s odgojitelje i drugom djecom.

Kutić za roditelje služi za izvješćivanje o dostignućima i osobitostima skupine, npr.:

- koliko je djece u čemu samostalno i zrelo,
- kako se djeca druže, gdje, zašto,
- kako djeca rješavaju nesuglasice,
- kako se djeca dogovaraju, razgovaraju, igraju...,
- koliko su spretni, sigurni i u čemu...,
- što su naučili i znaju: napraviti, otpjevati, otplesati, ispričati.

Također služi za izvješćivanje o životu i radu skupine ili vrtića:

- osobna karta skupine: koliko je djece u skupini (dječaka i djevojčica), sve zanimljive i važne promjene tijekom godine,
- osobna karta kuće, tj. vrtića: koliko je skupina, tko u kojoj skupini radi, tko se brine o čistoći, o zdravlju djece, tko kuha...,
- jelovnik,
- što odgojitelj s djecom radi i što će raditi,
- promjene odgojitelja tijekom godine,
- što se od roditelja očekuje da npr. donese, skupi, napravi, savjetuje...,

- poziv roditeljima ili obavijest da neposredno sudjeluju kao organizatori, gosti u skupini...,
- kamo će djeca ići na izlet, u posjet, na predstavu, izložbu, u šetnju, zimovanje, ljetovanje.

Može sadržavati još mnoge druge stvari sve ovisno o tome kojim će se aktivnostima skupina baviti, što će sve posjetiti, ali i prijedloge za rješavanje nekih problema koji se odnose na skupinu u cijelosti. Kutić za roditelje trebao bi biti mjesto gdje odgojitelji održavaju i grade osjećaj samopoštovanja, te osjećaj poštovanja prema djeci, roditeljima i vrtiću kao ustanovi (Milanović i sur., 2014).

5.1.5 OTVORENI TJEDAN

Otvoreni tjedan je takva vrsta suradnje između obitelji i odgojno-obrazovne ustanove u kojoj se obitelji (roditeljima, sestrama, braći, tetama, ujacima, bakama i djedovima) omogućuje da dođu u vrtić i predstave se . U takvim aktivnostima netko od obitelji može djecu naučiti nekim novim hobijima (heklanje), pokazati im kako i s čim su se oni nekada igrali, pokazati im možda neku drugu kulturu iz koje dolaze ili se samo doći družiti i igrati s njima ili pročitati neku zanimljivu knjigu. Kao primjer može se navesti da Mirtin djed dođe provesti aktivnost ukrašavanja tamburica koje on ručno izrađuje. Uz takav oblik suradnje roditelji, ali i šira obitelj mogu djeci proširiti znanja (Ljubetić, 2012).

5.1.6 RODITELJSKI SASTANAK

Prema Obiteljskom Zakonu (2018) „roditelji su dužni i odgovorni odazivati se sastancima ili pozivu odgojno-obrazovne ustanove u vezi s odgojem i obrazovanjem djeteta.“ Roditeljski sastanak okarakteriziran je kao „najčešći oblik okupljanja i rada stručnjaka sa skupinom roditelja djece koja su uključena od institucionalnih programa“ (Milanović i sur., 2014, str. 157). Prema ciljevima kojima roditeljski sastanci teže, razlikujemo

- Roditeljski sastanak predavačkog tipa
- Roditeljski sastanak oglednog tipa
- Roditeljski sastanak organiziran radi druženja djece i odraslih
- Roditeljski sastanak komunikacijskog tipa

Roditeljski sastanak predavačkog tipa organizira se u svrhu educiranja roditelja o specifičnostima predškolskog odgoja i obrazovanja ili nekim bitnim karakteristikama razvoja djeteta predškolske dobi. „Ti su sastanci na neki način uvijek obvezatni, tako da se na njih odazivaju roditelji prema osjećaju odgovornosti, a ne prema stvarnom zanimanju za temu.“(Milanović i sur. 2014, str. 157). Takav tip sastanka mogu održati i stručni suradnici kao što su pedagog, defektolog, psiholog i tome slično, ovisno o temi predavanja.

Roditeljski sastanak oglednog tipa u većini slučajeva je odgojiteljima puno lakše za održati jer ne traži veliko zalaganje za samu pripremu. Prioritet ovakvog tipa sastanka jest približiti roditeljima sadržaj i načine rada s djecom u skupini te omogućiti uvid u dječje reakcije na takav način rada. Odgojitelj je u ovom tipu sastanka najopušteniji budući da pred drugima pokazuje ono u čemu je najbolji što zapravo i jest cilj ovakvog sastanka. Roditelji također imaju veliku želju prisustvovati na ovakvim sastancima jer vide svoje dijete i njegovu odgojitelja u realnoj interakciji te usput mogu i naučiti neke trikove kako kod kuće raditi s djetetom.

Roditeljski sastanak radi druženja djece i odraslih također je jedan od opuštenijih oblika druženja. Takvi se sastanci uglavnom organiziraju u svezi s nekim svečanostima kao što su odlazak djece iz vrtića u školu, povodom blagdana ili godišnjeg doba. Odgojitelji ih provode na temelju stečenog znanja i iskustva.

Roditeljski sastanak komunikacijskog tipa ponajprije ima svrhu kako bi se roditeljima predškolske djece omogućila međusobna interakcija na jednome mjestu, odnosno da iznesu svoje stavove, misli i iskustva pred drugim roditeljima te kako bi ih odgojitelj, ali i jedni druge potaknuli na promišljanje o važnim temama koje se tiču njihovog djeteta i roditeljstva kao takvog. Ovakav tip sastanka organizira se bez prisustva djece, ali uz nazočnost oboje odgojitelja (Milanović i sur., 2014).

Prema autorici Ljubetić (2012) roditeljske sastanke dijelimo u dvije skupine, a to su:

- Informativni roditeljski sastanak
- Tematski roditeljski sastanak

Informativni roditeljski sastanak organizira se na zahtjev uposlenika odgojno-obrazovne ustanove, uglavnom na početku pedagoške godine. Njegova osnovna

namjena je prenošenje informacija o programu skupine u koju dijete ulazi, upoznavanje roditelja o djetetovom psihičkom i fizičkom razvoju određene dobi, razgledavanje prostora u kojem će dijete obitavati, okvirne aktivnosti koje će se provoditi tijekom godine ili prvih nekoliko mjeseci, . . .).

Organizacija tematskog roditeljskog sastanka provodi se na inicijativu odgojitelja ili roditelja u svrhu razrade određene teme koja može biti iz različitih područja djelovanja. Sastanak se može provoditi i uz pomoć stručnih suradnika odgojno-obrazovne ustanove.

5.2 SUVREMENI OBLICI

Prema autoricama Maleš (2012), Vladušić i Višnjić Jevtić (2014) te Vlahov i Velan (2015) u suvremene oblike suradnje moguće je svrstati:

1. Aplikacije
2. Društvene mreže
3. Tvorba kurikuluma
4. Video i foto dokumentacija
5. Web stranica dječjeg vrtića

5.2.1 APLIKACIJE

U današnje moderno i užurbano vrijeme postoji mnogo aplikacija za pametne telefone koje su nam nadohvat ruke. Takve aplikacije (Viber, WhatsApp, Messenger,...) služe za komunikaciju između odgojitelja i roditelja, a putem njih može se razmijeniti tekstualna poruka, poslati fotografija ili video zapis te glasovna poruka.

Aplikacije nam daju mogućnost da se putem broja mobitela i skinutih aplikacija na mobitel mogu stvoriti zajedničke grupe svih roditelja i odgojitelja ili privatni razgovor između dvije osobe (roditelj - odgojitelj). Putem navedenih aplikacija roditelji mogu postaviti pitanja odgojitelju koja ga zanimaju u vezi njegovog djeteta, roditelj može javiti odgojitelju da dijete neki određeni dan neće doći u vrtić, te mogu međusobno razmjenjivati fotografije i video zapise kako bi jedni drugima olakšali razumijevanje specifičnog dječjeg razvoja. Također putem ovih aplikacija mogu uspostaviti i video pozive kao tip roditeljskog sastanka na daljinu.

Za ovakav oblik komunikacije roditelja i odgojitelja potrebno je ipak izdvojiti neko određeno vrijeme pa postoji mogućnost da odgojitelju bude naporno biti aktivan na aplikacijama i raditi s djecom, stoga bi trebali međusobno odrediti vrijeme tijekom dana u kojem bi komunicirali putem aplikacija.

5.2.2 DRUŠTVENE MREŽE

Društvene mreže najpopularniji su oblik komunikacije u današnje suvremeno doba. Među društvene mreže svrstavaju se Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, TikTok, Youtube i mnoge druge, a takav oblik komunikacije služi nam za razmjenu znanja i iskustava postavljanjem fotografija ili učitavanjem video zapisa. Društvenim mrežama može pristupiti bilo tko, tko posjeduje računalo ili pametni telefon, jer su one besplatne. U objavama na društvenim mrežama uglavnom se iznose vlastita mišljenja o neki aktualnim događajima, slike ili video zapisi (Mamić, 2012).

Danas, u sve češćoj mjeri, odgojno-obrazovne ustanove uglavnom koriste Facebook jer ga smatraju korisnim za razmjenu iskustava iz vrtića kako bi roditelji u što kraćem roku mogli dobiti informacije o aktivnostima i događajima koji s tiču njihove djece. Facebook je moguće odrediti kao najkorišteniju društvenu mrežu na svijetu jer daje širok asortiman izražavanja. Prije svakog postavljanja bilo kakvih slika, video zapisa, statusa ili važnih podataka potrebno je sve te segmente zaštititi od osoba kojima nisu namijenjeni kao se ne bi zlouporabili. Svakim danom Facebook dobiva sve više i više novih korisnika pa se tako u sve većoj mjeri otvaraju i Facebook profili dječjih vrtića.

Odgojitelj prilikom stvaranja Facebook grupe svoje skupini mora o tome obavijestiti roditelje, odnosno roditelji moraju dati suglasnost da se s time slažu i da dopuštaju razmjenu podataka o ostalih sadržaja objavljivanja. Odgojitelj također mora imati na umu da tu grupu „sakrije“ od očiju javnosti, na način da stvori zatvorenu grupu kojoj je pristup ograničen, a ne može se pronaći u tražilici. Nakon što roditelji postanu članovi te iste grupe, mogu zajedno s odgojiteljem komentirati sadržaje koji će biti postavljeni na grupi, davati savjete i prijedloge, pregledavati fotografije, video zapise i poveznice te iste i postavljati. Budući da se većinom komunikacija ne Facebooku odvija pisanim putem, treba obratiti pozornost na način na koji se roditelji i odgojitelj izražavaju kako ne bi došlo do konflikta i nerazumijevanja u komunikaciji. Facebook grupu također je moguće nazvati online kutkom za roditelje.

5.2.3 TVORBA KURIKULUMA

Kurikulum vrtića razlikuje se od ustanove do ustanove, a na to utječe prvenstveno okolina, odnosno kultura i tradicija zajednice u kojoj se vrtić nalazi. Govoreći općenito o kurikulumu važno je spomenuti Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, odnosno „službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece u vrtiću“ (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014, str. 32). Obaveza je svakog vrtića da radi i djeluje prema odrednicama Nacionalnog kurikulumu.

Kako bi kurikulum vrtića bio što pogodniji za dijete važno je da se u njegovu tvorbu uključe svi važni čimbenici bitni za odgojno-obrazovni proces. Najvažniji čimbenici su dakako roditelji, stoga bi oni trebali biti prioritet prilikom stvaranja kurikulumu vrtića, te je shodno tome potrebno stvoriti dobru suradnju s njima.

Roditelji se prilikom uključivanja u tvorbu kurikulumu osjećaju korisni, sretni i ispunjeni radošću jer su dio djetetovog rasta i razvoja u predškolskoj ustanovi. Roditelji na razne načine mogu pomoći pri tvorbi kurikulumu na način da promatraju djetetovo ponašanje kod kuće, ali i u vrtiću te pomoću video i foto dokumentacije svoja promišljanja i zabilježbe prenijeti odgajateljima, što će njima biti od velikog značaja. Osim takvog načina sudjelovanja moguće je sudjelovati i na razne druge načine kao na primjer da roditelj predstavlja svoje zanimanje i vještine kojima raspolaže, da prikuplja i donosi materijale koji su djeci potrebni za razne aktivnosti i radionice te da sudjeluje u raznim aktivnostima vrtića (zajednički izleti).

5.2.4 VIDEO I FOTO-DOKUMENTACIJA

Prema riječima autoricama Vlahov i Velan (2015) video i foto-dokumentacija uvelike olakšava interakciju između odgojitelja i roditelja te sam početak stvaranja komunikacije. Za vrijeme kada roditelji pregledavaju dokumentaciju, koju su sabrali odgojitelji iz skupine u kojoj se njihovo dijete nalazi, imaju osjećaj kao da su svakog trenutka bili prisutni uz svoje dijete koje je bilo u slobodnoj igri, u planiranim aktivnostima koje je osmislio odgojitelj, odnosno u svakom trenutku u kojem roditelj

nije mogao fizički prisustvovati. Nakon pregledane dokumentacije roditelj mogu shvatiti na koji način njegovo dijete funkcionira i razvija se te je tada spreman na adekvatan način podržati ga i kod kuće. Roditelji, u dogovoru s odgojiteljima, mogu i kod kuće voditi video i foto-dokumentaciju svoje djece kako bi na taj način roditelji približili način razvoja djeteta kod kuće. Kroz takav oblik suradnje roditelji i odgojitelji stvaraju kvalitetniji odnos, a sve u korist i za dobrobit djeteta.

Slunjski (2008) navodi kako dokumentacija ima vrlo važnu ulogu u za roditelje budući da im pomaže u odgoju i učenju djece. Također im daje mogućnost uvida u aktivnosti u kojima su djeca sudjelovala te na koji način su ih savladala. Kroz sve navedeno roditelji mogu lakše shvatiti dijete te sam način na koji ono gradi svoje znanje i razumijevanje, kako će se koristiti određenim materijalom te kakve oblike suradnje koristi u grupi zajedno s drugom djecom i odgojiteljima.

5.2.5 WEB STRANICA DJEČJEG VRTIĆA

Web stranica dječjeg vrtića sredstvo je upoznavanja roditelja s djetetovim vrtićem. Uglavnom prije nego dijete upiše u određeni vrtić roditelji najčešće posjećuju web stranice vrtića kako bi se upoznali s njihovim radom, ali najprije saznali kontakt dječjeg vrtića, ustrojstvo odgojno-obrazovne ustanove te zaposlenike (ravnatelja i odgojitelje) tog vrtića te stručne suradnike (pedagog, defektolog, psiholog, ...) ako ih ima.

Prema istraživanju autorica Vladušić i Višnjić Jevtić (2014) vrtići na svojim web stranicama često imaju korisne informacije koje se tiču rada vrtića, informacija vezanih uz programe koje vrtić nudi te ciljevima koji se putem njih žele ostvariti, broj zaposlenih i njihova stručna sprema. Također može sadržavati jelovnik, razne obrasce koji su namijenjeni roditeljima, savjete za roditelje i tome slično.

Kod ovakvog obila suradnje javljaju se i mnogi nedostaci kao što je nedostatak dvosmjerne komunikacije, prenošenje kratkih i nedorečenih poruka bez pretjeranog objašnjavanja i komentiranja. Također postoji mogućnost da neki od roditelja nisu dovoljno informatički pismeni pa niti ne mogu pristupiti web stranici ili odgojitelji koji nisu u mogućnosti kreirati takvu stranicu. Uz to može se javiti i nedostatak računala i/ili interneta.

6. PREDNOSTI SUVREMENIH OBLIKA SURADNJE

Kao što sve u životu ima svoje prednosti i mane, tako i suvremeni oblici imaju svoje prednosti koje ćemo u ovom dijelu rada istaknuti. Prednosti svih navedenih oblika jesu te da su svima lako i u bilo kojem trenutku dostupne, naspram tradicionalnih oblika kod kojih je potrebna dobra organizacije vremena roditelja i odgojitelja. Suvremeni oblici se brže i lakše provode i ostaju dugotrajniji odnosno zabilježeni.

Kao najveću prednost aplikacija za pametne telefone moguće je izuzeti to što roditelj ne treba biti u iščekivanju do dolaska po dijete u vrtić pa da tek tada sazna neku važnu informaciju, već to može saznati samo nekoliko minuta nakon što se desilo nešto važno. Osim što roditelji mogu saznati neke informacije oni mogu odgojiteljima također javiti neku informaciju vezanu uz dijete i njegov boravak u predškolskoj ustanovi.

Ključna prednost web stranica dječjeg vrtića je to što je dostupna u svakom trenutku rada u odgojno-obrazovnoj ustanovi te temeljem toga postoji velika mogućnost za sve češćom upotrebom. Uključivanjem različitih suvremenih oblika suradnje u interakciju između vrtića i obitelji ista se dodatno obogaćuje i proširuje jer obje strane imaju mogućnost informirati se na različite načine te davati sugestije, pohvale ili načine izmjene rada (Vladušić i Višnjic Jevtić, 2014).

7. ZAKLJUČAK

Današnji oblici suradnje uvelike se razlikuju od suradnje u prošlosti jer su tada djeca bila smješтана u odgojno-obrazovne ustanove samo iz jednog razloga, tj. zbrinjavanje djece jada su roditelji na poslu. Danas dijete odlazi u vrtić kako bi se socijaliziralo te da se uspostavi dvosmjerna komunikacija između roditelja i odgojitelja u kojoj će dijete biti posrednik i za čiju će se dobrobit zalagati te kvalitetan rast i razvoj u vrtiću i kod kuće.

Bitno je odgojitelj kao profesionalac što više potiče i traži što češću suradnju s roditeljima kako bi na taj način olakšao posao sebi u vrtiću i pomogao roditelju da se što bolje snađe s djetetom kod kuće. Važno je da što više surađuju i to na različite načine jer će odgojitelj kroz razne oblike suradnje saznati kakvo je dijete kod kuće te što ga zanima, a također će odgojitelj moći dati roditeljima savjete s kojim materijalima dijete voli raditi te kako da to uključe u svakodnevni život kod kuće.

Smatram da i tradicionalni i suvremeni oblici suradnje imaju svoje prednosti i mane te je zbog toga najbolje da roditelji i odgojitelji imaju dobro razvijenu komunikaciju kako bi se na taj način dogovorili koje će oblike suradnje prakticirati odnosno koji su oblici najpogodniji za njih, a samim time i za dijete. Također je vrlo vjerojatno kako će se s vremenom u budućnosti većina komunikacije prebaciti na suvremene oblike suradnje, a sve zbog užurbanog načina života i konstantnog nedostatka vremena. Svejedno bi bilo poželjno održavati i neke tradicionalne oblike suradnje (roditeljski sastanak, zajednička druženja djece i odraslih) kako bi roditelji i fizički prisustvovali odgojno-obrazovnom procesu.

8. LITERATURA

- Bašić, J., Koller-Trbović, N., Žižak, A. (2005). *Integralna metoda u radu s predškolskom djecom i njihovim roditeljima*. Zagreb: Alineja
- Došen Dobud, A. (2016). *Dijete – istraživač i stvaralac – Igra, istraživanje i stvaranje djece rane i predškolske dobi*. Zagreb: Alineja
- Državni pedagoški standard, predškolskog odgoja i naobrazbe* (2008). Narodne novine 63/2008.
- Leksikografski zavod Miroslava Krleže
<http://www.lzmk.hr/hr/izdanja/enciklopedije/237-hrvatska-enciklopedija>
Pristupljeno: 25. lipnja 2020.
- Ljubetić, M. (2012). *Partnerstvo obitelji, vrtića i škole - Vježbe, zadaci, primjeri*. Zagreb: Školska knjiga
- Ljubetić, M. (2014). *Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice*. Zagreb: Element
- Maleš, D. (2012). Obitelj i obiteljski odgoj u suvremenim uvjetima. *Dijete, vrtić, obitelj*, 18, 13-15.
- Mamić D. P. (2012). *Društvene mreže kao omogućitelji društvene (ne)odgovornosti* (Završni rad). Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva.
- Milanović, M. i suradnice. (2014). *Pomožimo im rasti; Priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja*. Zagreb: Tehnička knjiga
- Miljak, A. (1995). Mjesto i uloga roditelja u (suvremenoj) humanističkoj koncepciji predškolskog odgoja. *Društvena istraživanja*, 18-19 (4-5), 601-612.
- Miljak, A. (1996). *Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja*. Velika Gorica – Zagreb: Persona.
- Mlinarević V. i Tomas S. (2010). Partnerstvo roditelja i odgojitelja – čimbenik razvoja socijalne kompetencije djeteta. *Magistra Iadertina* 5(5), 143- 158.

- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014). Zagreb: Republika Hrvatska; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Pećnik N. i Starc B., (2010). *Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece*. Zagreb: Ured UNICEF-a za Hrvatsku.
- Petrović-Sočo, B. (1995). Ispitivanje stavova roditelja o suradnji s vrtićem. *Društvena istraživanja, 18-19* (4-5), 613-625.
- Rosić, V. (2005). *Odgoj, obitelj, škola*. Rijeka: Žagaj
- Slunjski, E. (2008). *Dječji vrtić – zajednica koja uči, mjesto dijaloga suradnje i zajedničkog učenja*. Zagreb: Spektar Media
- Stevanović, M. (2000). *Obiteljska pedagogija*. Varaždinske Toplice: Tonimir.
- Višnjić Jevtić, A. (2018). Suradnički odnosi odgajatelja i roditelja kao pretpostavka razvoja kulture zajednica odrastanja. U: A. Višnjić Jevtić, I. Visković (ur.) *Izazovi suradnje: Razvoj profesionalnih kompetencija odgajatelja za suradnju i partnerstvo s roditeljima* (str. 77 - 110). Zagreb: Alfa.
- Vladušić I. i Višnjić Jevtić A. (2014). Online suradnja s roditeljima: internetske stranice dječjih vrtića. U: I. Prskalo, A. Juričević Lozančić, Z. Braičić (ur.) *Suvremeni izazovi teorije i prakse odgoja i obrazovanja* (313 - 322). Zagreb: Učiteljski fakultet
- Vlahov S. i Velan D. (2015). Video i foto-dokumentacija u suradnji s roditeljima. *Zrno- časopis za obitelj i školu*, str. 118-119

9. BIOGRAFIJA

Zovem se Natalija Božić, rođena sam 11.08.1998. godine u Zaboku. Živim u Donjem Kraljevcu, a osnovnu školu pohađala sam u Budinščini. Nakon završene osnovne škole upisala sam srednju strukovnu školu u Zlataru, smjer Upravni referent te sam 2017. godine maturirala s odličnim uspjehom. Iste godine upisujem Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek u Čakovcu Studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

IZJAVA O SAMOSTALNOJ IZRADI RADA

kojom ja, Natalija Božić, studentica Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, smjer Rani i predškolski odgoj i obrazovanje, kao autorica završnog rada s naslovom:

SUVREMENI OBLICI SURADNJE VRTIĆA I OBITELJI,

Izjavljujem da sam završni rad izradila samostalno pod mentorstvom doc.dr.sc. Adrijane Višnjić Jevtić, predavača. Tuđe teorije, stavove, spoznaje, zaključke i zakonitosti sam izravno ili parafrazirajući navela u radu i povezala s korištenim bibliografskim jedinicama sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Učiteljskog fakulteta u Zagrebu.

Studentica:

Natalija Božić

3. godina Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
